

Claude PIRON

estas svisa civitano, kies infaneco disvolvigis en Belgio. Li studis en la Interpretista Lernejo de Geneva Universitato, kaj fariĝis tradukisto/protokolisto ĉe UN (Novjorko), kaj poste ĉe Monda Organizo pri Sano (Ĝenevo). Studinte psikologion, li forlasis la tradukan profesion kaj trejniĝis kiel psikanalizisto kaj psikoterapeŭto. Dum dek jaroj post lia ekŝigo el M.O.S., tiu institucio tamen pludungis lin ĉiujare por kelksemajnaj misioj jen en Afriko, jen en la Pacifika Insularo, jen – kaj precipe – en Ekstrem-Oriento.

Li havas privatan kabineton psikologian, sed ankaŭ instruas en la Psikologia kaj Edukscienca Fakultato de Geneva Universitato.

Sub la pseŭdonimo Johán Valano, li publikigis poemaron, kanto-kasedojn, detektiv-romanojn kaj kolekton da noveloj. Sub la propra nomo li publikigis kurson de psikologio en esperanto kaj multajn artikolojn, nacilingve aŭ esperante, pri diversaj temoj psikologiaj aŭ lingvaj. Li gvidis kursojn pri psikologio en esperanto en Internacia Fiera Altlernejo (La Chaux-de-Fonds, Svislando) kaj en Someraj Universitataj Kursoj – Lieĝo, Belgio).

Esperanton li instruis en diversaj kadroj, i.a. en UN (Novjorko) kaj en San-Franciska Ŝtata Universitato.

Tiu ĉi libreto estis verkita por la kurso, kiun li gvidis en ĉi-lastata kalifornia universitato en 1981.

ANTAŬPAROLO

Esploroj pri la psiko-pedagogio de lingvoj montris, ke por igi la instruon kiel eble plej efika, necesas respekti serion da principoj. Ĉi tiu libro prezentas provon apliki tiujn al la instruado de esperanto, i.a. la jenajn:

1. **Motivi la lernanton.** La ĉefa faktoro en la sukceso de lingvo-lernado estas la *motivado*. Por tiun favori, la libro prezentiĝas kiel aventur-romano, en kiu jam en la dua ĉapitro atento-kapta okazaĵo tiklas la scivolemon kaj instigas la lernanton legi plu.
2. **Apliki la regulon «ju pli ofta la vorto, des pli frue enkonduki ĝin».** La reguleco de esperanto ebligis tion fari tuj de la komenco. Internacia Kultura Servo en Zagreb havigis la necesajn laŭofecajn vort-listojn, ricevitaĵojn per statistika prilaborado de konversacioj surbendigitaj okaze de diversaj internaciaj kunvenoj.
3. **Ripetadi en malsamaj kunteksto.** Radiko, vortero aŭ lingva strukturo asimiliĝas des pli senpene, ju pli ofte ĝi ripetiĝas, ĉefe se oni atentigas la gravecon ree prezenti ĝin precize en la momento kiam, ne uzate dum iu tempo-spaco, ĝi emus forgesiĝi. Tiu principo estis observata. Espereble la legantoj bonvolos pardoni la kelkfoje nenaturajn ripetojn, stile ne tre belajn, kiujn la teksto pro tio enhavas.

4. Redukti plej severe, en ĉiu instru-unuo, la propon de novaj lernendaĵoj. Tiel, ĉiu nove enkondukata elemento estas kvazaŭ portata de la tuta kunteksto. En ĉi tiu libro, novaj vortoj aperas tiamaniere, ke, asimilinte la enhavon de la unua ĉapitro, la lernanto jam komprenas almenaŭ 82 procentojn de ĉapitroj 2 ĝis 8; 89 procentojn de ĉapitroj 9 ĝis 12; kaj 92 procentojn de la tekstoj post ĉapitro 12. Fakte, la lasta ĉapitro enhavas nur 3 procentojn da novaj radikoj.

Multajn eble surprizos la diversa longeco de la ĉapitroj. Ĝi fontas el la deziro adaptiĝi al la fakto, ke la mensa kapablo asimili novan materialon ne restas konstante samnivela. La dividoj ene de la ĉapitroj estas simplaj indikoj por helpi la instruanton, nedevegaj.

La kursgvidanto decidus mem, kiel organizi sian instruadon, utiligante la du libretojn, kiuj akompanas ĉi tiun (vidu paĝon 61 pri *akompanaj libroj*).

Ĉi tiu verko ne estis planita por memlernado. Tamen montriĝis, ke personoj kun bona kompreno pri gramatiko sukcese lernis hejme la bazojn de esperanto uzante ĉi tiun lernolibron kaj la akompanan *Vortliston*, se ili disponis la sporadan helpon de esperantisto.

Elzistas ankaŭ aparta eldono por blinduloj.

Ĉi tiu romaneto povas esti uzata ankaŭ kiel la unua legolibro post iu ajn alia kurso.

Claude Piron

Kara kaj estimata leginto

Vi legis ĉi tiun aventuron ĝis la fino. Sendube vi estas kontenta, ke ĉio finiĝis bone. Sed ĉu vi rimarkis, ke en la rakonto grava kontraŭdiro troviĝas? Alivorte, en unu loko la aŭtoro diras ion, kaj en la alia li diras la kontraŭon. Ĉu vi ne rimarkis? Bedaŭrinde! Nun vi devos relegi la tutan tekston por trovi, pri kio temas. Legu atente, kaj se post unu legado vi ne trovis, relegu duan fojon, trian fojon... Certe vi fine trovos.

Akompanaj libroj:

Ĉi tiu libreto estas nur unu el la 3, kiuj kune konsistigas la tutan kursmaterialon. La kurso ja enhavas:

- ① **Gerda malaperis!** – ĉi tiu romaneto.
- ② **Vortlisto:** libreto kiu listigas la novajn vortojn kaj donas ekzemplojn de la ĉefaj gramatikaj punktoj, kun traduko en nacia lingvo.
- ③ **Lasu min paroli plu!** – kolekto da tekstoj, sen rilato unu kun la alia, kiuj estas kompreneblaj sen plua lernado por tiu, kiu bone lernis la vortojn kaj gramatikaĵojn de la paralela ĉapitro en **Gerda malaperis!** – Ilia celo estas disponigi al la lernanto legolibron por praktiki tion, kion li lernis legante la romaneton.